

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY – 4100 – 02 – 02/2013
P/13/091

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy
ul. Wały Jagiellońskie 12, 85-950 Bydgoszcz
T +48 52 567 58 00, F +48 52 567 58 60
lby@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

<i>Numer i tytuł kontroli</i>	P/13/091 – Wykonanie budżetu państwa w 2012 r. w cz. 15/00 – Sądy powszechne
<i>Jednostka przeprowadzająca kontrolę</i>	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
<i>Kontrolerzy</i>	1. Artur Nierebiński, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84104 z dnia 10 stycznia 2013 r. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 4 – 5)</p> 2. Tomasz Klause, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 84114 z dnia 5 lutego 2013 r. <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 6 – 7)</p>
<i>Jednostka kontrolowana</i>	Sąd Rejonowy w Świeciu, ul. Sądowa 12, 86 – 100 Świecie
<i>Kierownik jednostki kontrolowanej</i>	Sędzia Sądu Rejonowego Maria Krutnik – Ratkowska, Prezes Sądu Rejonowego w Świeciu <p style="text-align: right;">(dowód: akta kontroli str. 8)</p>

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ wykonanie przez Prezesa Sądu Rejonowego w Świeciu planu dochodów i wydatków w części budżetu państwa 15 – Sądy Powszechne budżetu państwa w 2012 r. w ramach części 15/00 – Sądy powszechne.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Zaplanowane na rok 2012 dochody Sądu (dział 755, rozdział 75502) zostały zrealizowane w 88,3 %. Były one rzetelnie ewidencjonowane oraz terminowo przekazywane na centralny rachunek bieżący budżetu państwa.

Rzetelnie zaplanowano oraz w sposób celowy i gospodarny zrealizowano wydatki budżetu państwa w wysokości 7.182,4 tys. zł.

Ocena została sformułowana na podstawie wyników kontroli 11,9 % zrealizowanych przez Sąd wydatków oraz badania analitycznego ksiąg rachunkowych. Księgi rachunkowe prowadzone były prawidłowo, a sprawozdania zostały sporządzone rzetelnie i terminowo. Powyższą ocenę uzasadnia także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości i mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

1.1. Planowanie i realizacja dochodów budżetowych

W Sądzie Rejonowym w Świeciu, zwanym dalej „Sądem” opracowano dokumenty planistyczne dotyczące dochodów, zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2012², tj. w załączniku Nr 70, rozdziale 3 „Planowanie dochodów budżetowych”. Zgłoszone do projektu budżetu dochody części 15/04 zostały zaplanowane racjonalnie.

(dowód: akta kontroli str. 9 – 35)

W ustawie budżetowej na rok 2012 dochody budżetu państwa w części 15/04 zostały zaplanowane w kwocie 3.150 tys. zł. Zrealizowane dochody wyniosły 2.782,2 tys. zł, tj. 88,3 % kwoty planowanej. Były one o 4,2% niższe od dochodów uzyskanych w 2011 r. Powodem tak znacznych różnic w realizacji planu dochodów zdaniem Prezes Sądu było m.in.: odstąpienie wykonania kary (na skutek zarządzenia wykonania kary zastępczej, umorzenia i innych przyczyn), spadek wpływu spraw sądowych w porównaniu do 2011 roku, zwolnienia od kosztów uczestników postępowania sądowego, wzrost bezrobocia w Powiecie Świeckim.

W 2012 r. Sąd całość dochodów osiągnął w dziale 755 (Wymiar Sprawiedliwości), rozdziale 75502 (Jednostki sądownictwa powszechnego). Źródłami dochodów były:

- grzywny kary pobierane od ludności w kwocie 1.068,5 tys. zł (§0570),
- wpływy z różnych opłat w kwocie 1.672,7 tys. zł (§0690),
- wpływy z różnych dochodów 40,9 tys. zł (§0970).

(dowód: akta kontroli str.36 – 41)

Do kontroli wybrano 34 dowody księgowe na kwotę 4.168,8 tys. zł.

Stwierdzono, że dochody księgowane na podstawie wyciągów bankowych i dokumentów kasowych były prawidłowo ujmowane. Przypisu należności dokonywano w każdym przypadku w odniesieniu do dochodów ustalanych postanowieniami Sądu, zbiorczymi dowodami księgowymi – uwzględniającymi wszystkie tytuły powstania należności właściwe dla okresu sprawozdawczego jakiego dotyczyły.

Stwierdzono, że należności budżetowe ujęto w ewidencji księgowej. Ewidencja księgowa dochodów nieprzypisanych pozwalała na wyodrębnienie poszczególnych tytułów i kwot z jakich uzyskano dochody. W badanej próbie nie wystąpiły przypadki naliczenia odsetek od nieuiszczonych w terminie dochodów budżetowych, a badane dowody księgowe stanowiące podstawę zapisów w zakresie dochodów budżetowych spełniały wymogi określone w art. 21 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³, zwanej dalej „uor”.

(Dowód: akta kontroli str. 43 – 46)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości powodujących uszczuplenia dochodów.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Kontrola wykazała, że w Sądzie księgowani w każdym badanym przypadku dokonywano na koncie 221 - Należności z tytułu dochodów budżetowych. Zgodnie z pismem Ministra

² Dz. U. Nr 56, poz. 290.

³ Dz. U. z 2013 r., poz. 330

Sprawiedliwości z dnia 05.02.2007 r. znak: DB.III.030-07/07 – należności sądowe należy zaliczyć do należności krótkoterminowych, z tego względu że stają się one w całości wymagalne w dniu, w którym orzeczenie sądu w tej kwestii staje się prawomocne. W związku z powyższym w badanej próbie nie stwierdzono operacji księgowanych na koncie 226 - Długoterminowe należności budżetowe.

(Dowód: akta kontroli str. 47 – 54)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie rzetelność planowania oraz realizację dochodów budżetowych.

1.2. Należności pozostałe do zapłaty

Opis stanu faktycznego

Na koniec 2012 r. wystąpiły należności budżetowe w kwocie 1.163,7 tys. zł, w tym zaległości stanowiły kwotę 943,3 tys. zł. W porównaniu do 2011 r. należności ogółem były niższe o 798,3 tys. zł, a zaległości niższe o 761,8 tys. zł. Zaległości dotyczyły:

- grzywnien i kary pobieranych od ludności w kwocie 778,3 tys. zł (§0570),
- wpływów z różnych opłat w kwocie 165,0 tys. zł (§0690).

Powodem zmniejszenia kwoty zaległości było zintensyfikowanie działań windykacyjnych (zwiększenie zleceń egzekucyjnych do Komornika Sądowego o 25% w stosunku do 2011 roku z jednoczesną poprawą skuteczności egzekucji) a także zamiana w wyniku przeprowadzonych postępowań sądowych kar o charakterze pieniężnym na kary pozbawienia wolności, a także wykonywanie kar grzywnien w zastępczej formie prac społecznie użytecznych.

(dowód: akta kontroli str. 37 – 38, 55 – 57)

Zmniejszenie stanu należności wynikało przede wszystkim z wyegzekwowania w wyniku prowadzonych postępowań egzekucyjnych kwoty 300,2 tys. zł, decyzji o umorzeniu na kwotę 254,9 tys. zł oraz przedawnienia należności na kwotę 94,3 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 58 – 63)

Ustalone nieprawidłowości

Nie stwierdzono nieprawidłowości w prowadzonych działaniach windykacyjnych.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie windykację należności budżetu państwa.

2. Wydatki budżetowe

2.1. Planowanie wydatków budżetowych

Opis stanu faktycznego

W ustawie budżetowej na rok 2012 wydatki budżetu państwa dla Sądu zostały zaplanowane w wysokości 7.216,0 tys. zł. Kwoty wydatków zgłoszone przez dysponenta do projektu budżetu w tej części budżetu państwa wyniosły 7.239,0 tys. zł, tj. 100,3% kwoty ujętej w ustawie budżetowej. Zostały one zaplanowane w układzie klasyfikacji budżetowej z uwzględnieniem założeń przyjętych do planowania budżetu państwa przez Radę Ministrów i Ministra Finansów. Przy planowaniu uwzględniono następujące czynniki mające wpływ na rzetelność wykazanych w projekcie kwot wydatków:

- zadania związane z organizacją Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 (realizacja koncepcji rozprawy odmiejscowionej w ramach postępowania

przyspieszonego, szkolenia sędziów i pracowników w zakresie zmian legislacyjnych związanych z przeprowadzeniem EURO 2012, zapewnienie obsługi tłumaczy oraz biegłych sądowych w związku z przewidywanym wzrostem liczby postępowań karnych i wykroczeniowych,

- realizacja przez sędziów delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości zadań wynikających ze sprawowania przez Polskę przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej,
- kontynuacja projektu wprowadzania elektronicznego protokołu w postaci zapisu audio lub audio-video przebiegu czynności sądowych.

(dowód: akta kontroli str. 9 – 35)

Zaplanowane w ustawie budżetowej wydatki w trakcie roku zostały zmniejszone per saldo o kwotę 12,7 tys. zł. Zmiany planowanej pierwotnie kwoty wydatków wynikały:

- z dostosowania planu do potrzeb Sądu,
- ze zwiększenia i zmniejszenia planowanych wydatków na wynagrodzenia bezosobowe w związku z postępowaniami sądowymi,
- z podniesienia wynagrodzenia dla asystentów w okresie VI-IX/2012 r.,
- ze zmniejszenia wydatków na funkcjonowanie kuratorów sądowych,

(dowód: akta kontroli str. 252 – 292)

Stwierdzono, że Sąd nie otrzymywał informacji o źródle z jakiego przesuwane są środki na zwiększenie planu wydatków, w szczególności w żadnym piśmie nie znajdowała się wzmianka o tym, że zwiększenie wydatków pochodzi z rezerwy ogólnej lub celowej.

(dowód: akta kontroli str. 252 – 292)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej planowania wydatków budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Zgłoszone przez Sąd Rejonowy w Świeciu wydatki zostały zaplanowane racjonalnie i oszczędnie, a dokonane w trakcie roku zmiany w planie wydatków wynikały z zabezpieczenia bieżącego finansowania zadań.

2.2. Realizacja wydatków budżetowych

Opis stanu
faktycznego

Zrealizowane przez Sąd Rejonowy w Świeciu wydatki bieżące wyniosły 7.182,4 tys. zł, tj. 99,7% planu po zmianach), z czego:

- w dziale 753, rozdziale 75312 wydatkowano kwotę 315 tys. zł (tj. 100% planu po zmianach);
- w dziale 755, rozdziale 75502 wydatkowano kwotę 6.867,4 tys. zł (tj. 99,7% planu po zmianach).

W porównaniu do 2011 r. były one wyższe o 123,4 tys. zł, tj. o 1,7%.

Dominującą pozycję w tej grupie wydatków (59,9%) stanowiły wynagrodzenia i pochodne (§4010, 4030, 4040, 4110) zrealizowane w wysokości 4.302,8tys. zł (99,9 % planu po zmianach) oraz zakupy towarów i usług zrealizowane w wysokości 604,9 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 64 – 69)

W celu racjonalizacji wydatków podejmowano następujące działania:

- nastąpiła zmiana dostawcy energii cieplnej. Od 5.10.2012r. energię ciepłą do Sądu Rejonowego w Świeciu dostarcza Dalkia Północ Sp.żo.o., co spowodowało znaczący spadek kosztów ogrzewania Sądu.
- dokonano we wszystkich pomieszczeniach Sądu wymiany żarówek z tradycyjnych na energooszczędne.
- w celu zaoszczędzenia wydatków na ogrzewanie ustalono z Zakładem Poprawczym w Świeciu, który od stycznia do kwietnia 2012 r. dostarczał energię ciepłą, aby wyłączano ogrzewanie dla Sądu Rejonowego w Świeciu na weekendy i święta.

(dowód: akta kontroli str. 39 – 41)

W ramach kontroli sprawdzono stan zatrudnienia i realizację wydatków na wynagrodzenia oraz wydatki na sfinansowanie wypłat wynikających z zawartych umów zleceń i umów o dzieło.

Przeciętne zatrudnienie⁴ w 2012 r. w Sądzie wyniosło 64 osoby i nie zmieniło się w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2011 r.

Przeciętne wynagrodzenie w 2012 r. wynosiło 4.641,1 zł i w porównaniu z przeciętnym wynagrodzeniem w 2011 r. było wyższe o 3,6 zł, tj. o 0,2%.

(dowód: akta kontroli str. 70 – 72)

W 2012 r. plan pierwotny w §4170 – „wynagrodzenia bezosobowe” wynosił 330 tys. zł. W wyniku dokonanych zmian, plan po zmianach na koniec roku wyniósł 293,1 tys. zł. Wykonanie wydatków w §4170 wyniosło 288,2 tys. zł. Nie stwierdzono dokonywania wydatków w §4380 „zakup usług obejmujących tłumaczenia” §4390 – „analizy i opinie”. W okresie roku budżetowego nie stwierdzono przekroczenia planu wydatków w ww. paragrafach klasyfikacji budżetowej.

(dowód: akta kontroli str. 64 – 69)

Wydatki ponoszone przez Sąd w powyższym zakresie obejmowały umowy zlecenia oraz wynagrodzenia bezosobowe związane z prowadzonymi postępowaniami sądowymi, w tym: biegłych oraz tłumaczy. Ogółem w 2012 r. zrealizowano 11 umów zleceń.

W 2012 r. w Sądzie wydatkowano 27,3 tys. zł⁵ na sfinansowanie wypłat wynikających z zawartych umów zlecenia z osobami fizycznymi będącymi pracownikami jednostki (1 umowa na kwotę 2,4 tys. zł) i osobami spoza kontrolowanej jednostki (10 umów na kwotę 24,9 tys. zł). W 2012 roku Sąd nie realizował umów sfinansowanych z budżetu środków europejskich (§ 4177)

Szczegółowym badaniem objęto 11 umów (wszystkie zawarte), W wyniku kontroli stwierdzono, że zleczone prace zostały wykonane i sfinansowane zgodnie z umowami, prawidłowo odebrane, a wydatków dokonano w ramach limitu określonego w planie finansowym.

W 2012 r. w Sądzie nie zawierano umów o dzieło.

(dowód: akta kontroli str. 75 – 97)

W 2012 roku Sąd Rejonowy w Świeciu nie realizował wydatków majątkowych.

(dowód: akta kontroli str. 21 – 35, 64 – 65)

⁴ w przeliczeniu na pełne etaty.

⁵ w §: 417- Wynagrodzenia bezosobowe,

Zobowiązania w Sądzie na koniec 2012 r. wyniosły 369,0 tys. zł i były wyższe (o 1 tys. zł) niż kwota zobowiązań na koniec 2011 r. Główną pozycję (323,7tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzeń, które w porównaniu z rokiem 2011 wzrosły o 1,4 %. Zobowiązania wymagalne na koniec 2012 r. nie wystąpiły.

(dowód akta kontroli str. 64 – 65)

W 2012 roku Sąd Rejonowy nie przyjmował środków i nie prowadził rachunków pomocniczych oraz sum na zlecenie za wyjątkiem rachunku, gdzie wpłacane są przez strony postępowania zaliczki na pokrycie wydatków w sprawach sądowych.

(dowód akta kontroli str. 98 – 99)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej wydatkowania środków nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli zauważa, że stwierdzono 3 przypadki dokonywania wydatku przed obligatorem terminem płatności:

- Faktura VAT FV-09068/G0400/02SFA/P/ (za przesyłki listowe) na kwotę brutto 35.916,91 zł z terminem zapłaty 19.06.2012 r. Zapłacono: 13.000,00 zł - 11.06.2012 r. tj. 8 dni przed upływem wyznaczonego terminem zapłaty i 22.916,91 zł - 19.06.2012 r.

- Faktura VAT FV-16173/G0400/02/SFA/P/08/12/ (za przesyłki listowe polecone) na kwotę brutto 29.177,04 zł z terminem zapłaty 19.09.2012 r. Zapłacono: 14.443,93 zł - 10.09.2012 r. tj. 9 dni przed upływem wyznaczonego terminem zapłaty i 14.733,11zł - 17.09.2012 r.

- Faktura VAT FV-22981/ECH06/PR1/SFA/P/12/11 (za przesyłki listowe) na kwotę brutto 36.126,72 zł z terminem zapłaty 20.01.2012 r. Zapłacono: 2126,72 zł - 10.01.2012 r. tj. 10 dni przed upływem wyznaczonego terminem zapłaty, 10.000,00zł - 13.01.2012 r. tj. 7 dni przed upływem wyznaczonego terminem zapłaty, 13.000,00zł - 17.01.2012 r. oraz 11.000,00zł - 20.01.2012 r.

(dowód akta kontroli str. 100)

W sprawie dzielenia płatności na części oraz dokonywania częściowych płatności faktur przed terminem zapłaty Główna Księgowa Sądu wyjaśniła m.in., że Funkcjonowanie systemu Trezor powoduje, że planowane transze środków na wydatki mimo usilnych starań nie zawsze pozwalają na racjonalne gospodarowanie środkami budżetowymi. Faktury za przesyłki listowe wystawiane są w wysokich kwotach i aby uniknąć nieterminowych realizacji tych faktur niekiedy dokonywano płatności w ratach przed terminem zapłaty.

(dowód akta kontroli str. 101)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wydatkowanie środków budżetowych.

3. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

W 2012 r. Sąd nie dokonywał wydatków związanych z realizacją programów lub projektów finansowanych z budżetu środków europejskich.

(Dowód: akta kontroli str. 64 – 65, 102)

4. Księgi rachunkowe

Opis stanu faktycznego

Wprowadzona w Sądzie Zarządzeniem nr 15/10 z dnia 31.12.2010 r. Prezesa Polityka Rachunkowości spełniała warunki określone w uor.

(dowód: akta kontroli, str.167 – 202)

W Sądzie od dnia 01.01.2006 r. funkcjonował, zatwierdzony do stosowania przez Prezesa Sądu system księgowości komputerowej System Finance i księgowość OrCom+ wersja 5.11.25. Aktualnie obowiązująca wersja programu została zatwierdzona przez Prezesa Sądu w dniu 01.12.2012. Zasady ochrony danych, w tym metody zabezpieczenia dostępu do danych oraz systemu ich przetwarzania określone zostały w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości. System księgowości komputerowej spełniał wymagania określone w ustawie o rachunkowości, tj. zapewniał:

- ciągłość numeracji zapisów w dzienniku (lub dziennikach częściowych) oraz ustalenie osoby odpowiedzialnej za treść zapisu (art. 14 ust. 4 uor),
- kontrolę kompletności i poprawności zapisów, w tym poprawności sekwencji dat: operacji gospodarczej, dowodu i zapisu księgowego (art. 23 ust. 2 i 4 uor),
- trwałość zapisów i brak możliwości ich modyfikacji (art. 23 ust. 1 uor); system wymagał zatwierdzenia zapisów przed datą sporządzenia sprawozdań budżetowych.

(dowód: akta kontroli, str. 203 – 220)

Badanie przeprowadzono w Sądzie w zakresie poprawności formalnej dowodów i zapisów księgowych (testy kontroli) oraz wiarygodności zapisów księgowych pod kątem prawidłowości wartości transakcji (zgodność z fakturą oraz zgodność faktury z umową, zamówieniem), okresu księgowania, ujęcia na kontach syntetycznych i analitycznych (a w konsekwencji ujęcia w sprawozdaniach budżetowych). Próbę do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiących podstawę płatności w 2012 r. oraz odpowiadających tym dokumentom zapisów księgowych. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r. (wg daty księgowania) na koncie 130 - subkonto wydatków. Spośród ww. pozycji operacji wyeliminowano zapisy:

- dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych - ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości,
- będące poleceniami przelewu i stanowiącymi wyciągi bankowe - jako zapisy wtórne do zapisów obrazujących faktury i dokumenty im równoważne,
- dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50 zł),

Z określonego w powyższy sposób zbioru dokonano losowania próby 135 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych statystyczną metodą monetarną⁶ na kwotę 856,6 tys. zł. Niezależnie badaniu poddano także dowody (zapisy) księgowe dobrane w sposób celowy (1 dowód na kwotę 700 zł).

W zakresie spełnienia wymogów formalnych dotyczących poprawności dowodu, kontroli bieżącej i dekretacji dowodu oraz poprawności zapisu dowodu w księgach rachunkowych kontrolą objęto próbę dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych o wartości 857,3 tys. zł, z tego o wartości 856,5 tys. zł wylosowanych metodą statystyczną oraz o wartości 0,7 tys. zł dobranych w sposób celowy. W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że za wyjątkiem opisanych poniżej przypadków dowody i odpowiadające im zapisy księgowe zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym:

⁶ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

- fakturę 1/01/2012/O na kwotę 25.590,00 zł zaksięgowano na nieprawidłowym koncie analitycznym (401-75502-4260-01), a następnie dokonano korekty (stornowania) na konto prawidłowe (401-75502-4260-02).

- na fakturze 62/314/2012 na kwotę 3.357,30 błędnie wskazano konto na dekretacji (402-75502-4300-07) natomiast księgowanie dokonane zostało na prawidłowym koncie (402-75502-4400-01)

- na fakturze FV-22981/ECH06/PR1/SFA/P/12/11 na kwotę 36.126,72 zł w opisie faktury dokonywanym przez kierownika oddziału administracyjnego występowały skreślenia w opisie oraz dekretacji (sam dokument został zaksięgowany prawidłowo).

- nota księgowa 2012/54840 została zaksięgowana 13.05.2012 r. tj. w dniu wolnym od pracy (niedziela). Główna księgowa Sądu w powyższej sprawie wyjaśniła m.in. przedmiotowa nota została sporządzona przez wystawcę w dniu 13.05.2012 r. i tę datę przyjęto jako datę dowodu i datę operacji, omyłkowo natomiast wpisano datę dekretacji oraz zapisu dowodu księgowego. Prawidłowa data to 14.05.2012r.

(dowód: akta kontroli, str. 221 – 242)

Powyższe, nie wpływało jednak na sporządzane przez Sąd sprawozdania budżetowe, miały charakter formalny i występowały sporadycznie, nie skutkowały niegospodarnością lub niecelowością dokonywanych wydatków. W związku z powyższym nie miały negatywnego wpływu na ocenę rzetelności ksiąg rachunkowych.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w powyższym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. W polityce rachunkowości nie zawarto zapisów dotyczących:

- szczegółowego sposobu zabezpieczenia danych poprzez wskazanie konkretnych nośników na jakich archiwizowane są dane księgowe, rozwiązań stosowanych do ochrony danych, zasad tworzenia kopii i zbiorów danych,

- określenia odstępstw od zasady księgowania wszystkich zakupów na kontach rozrachunkowych, pomimo tego, że są stosowane,

2. W zakładowym planie kont nie ujęto kont pozabilansowych 976 - „Wzajemne rozliczenia między jednostkami”, 992 „Zapewnienie finansowania lub dofinansowania z budżetu państwa” oraz 245 „ Wpływy do wyjaśnienia”. Przyczyną powyższego był brak zdarzeń księgowych w tym zakresie.

3. W Sądzie nie opracowano wykazu osób upoważnionych do korzystania z programu finansowo-księgowego wraz z wyszczególnieniem ich uprawnień.

(dowód: akta kontroli, str.98 – 99, 67 – 202)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości oraz mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

5. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

Prawidłowość i rzetelność rocznych sprawozdań budżetowych oraz kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia jednostkowych, rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2012 Sądu:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb - 23),
- - roczne sprawozdanie Rb-BZ1 z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym – pod kątem zgodności danych z ewidencją księgową oraz terminowości jego opracowania.
- sprawozdania finansowe za IV kwartał 2012 r. o stanie:
 - a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
 - b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

(dowód: akta kontroli str. 37, 64 – 65, 103 – 145)

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁷ i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁸.

(dowód: akta kontroli str. 37, 64 – 65, 103 – 145)

Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2012 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Wykazane w sprawozdaniu rocznym Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 2.782.217,82 zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27. Wydatki wykazane zostały w kwocie 7.182.411,64 zł i były równe kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28. Wykazany w sprawozdaniu Rb-23 zerowy stan środków na rachunku bieżącym został potwierdzony przez Oddział Okręgowy NBP w Warszawie w dniu 13 lutego 2013 r.

(dowód: akta kontroli str.103 – 105, 146 – 166)

Przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 kwota dochodów wykonanych była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 Rachunek dochodów budżetowych i wynosiła 2.782,2 tys. zł. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

(dowód: akta kontroli str. 36, 106 – 108)

Kwota wydatków ogółem za 2012 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 wyniosła 7.182,4 tys. zł i była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków

⁷ Dz. U. Nr 20, poz. 103.

⁸ Dz. U. Nr 43, poz. 247

otrzymanych w 2012 r. z Ministerstwa Finansów. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

(dowód: akta kontroli str. 36, 106 – 108)

Kwota należności ogółem wykazana w kwartalnym sprawozdaniu Rb-N wyniosła 1.270.419,8 zł i wynikała z ewidencji na kontach analitycznych do konta 240.

(dowód: akta kontroli str. 133 – 140)

W 2012 nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania z tytułu papierów wartościowych, zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z.

(dowód: akta kontroli, str.141 – 145)

Do okresów sprawozdawczych roku 2012 miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁹. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2012 r. badanie rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) zostało ograniczone do sprawdzenia zgodności kwot wydatków ujętych w tych sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowości ich sporządzania. Stwierdzono, że kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb BZ1) były zgodne z zapisami po stronie Ct konta 990 Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie określonym w ww. rozporządzeniu.

(dowód: akta kontroli str. 111 – 132, 146 – 166)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki dotyczącej rocznych sprawozdań nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe i kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych oraz pozytywnie zgodność kwot wydatków ujętych w sprawozdaniach z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym z ewidencją księgową.

6. Realizacja wniosków NIK z kontroli wykonania budżetu państwa w 2011 r.

Opis stanu
faktycznego

Najwyższa Izba Kontroli nie przeprowadzała w Sądzie Rejonowym w Świeciu kontroli wykonania budżetu państwa w 2011 r.

(dowód: akta kontroli, str. 243 – 251)

⁹ Dz. U. Nr 298, poz. 1766

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁰, wnosi o:

1. Uzupełnienie Polityki Rachunkowości funkcjonującej w Sądzie o zapisy dotyczące:
 - szczegółowego sposobu zabezpieczenia danych poprzez wskazanie konkretnych nośników na jakich archiwizowane są dane księgowe, rozwiązań stosowanych do ochrony danych, zasad tworzenia kopii zbiorów danych,
 - określenia odstępstw od zasady księgowania wszystkich zakupów na kontach rozrachunkowych.
2. Opracowanie wykazu osób upoważnionych do korzystania z programu finansowo-księgowego wraz z uszczególnieniem ich uprawnień

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, dnia marca 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

Kontroler/Kontrolerzy
Artur Nierebiński
st. Inspektor k.p.

Dyrektor
Jarosław Wenderlich

.....
podpis

.....
podpis

Tomasz Klause
gł. specjalista k.pl

.....
podpis

¹⁰ Dz.U. z 2012 r., poz.82